

[Holstein.]

Altsaa Flertallet slutter sig i Forsvars-kommissionens Betænkning af 1908 til Tanken om en Værneskat; til dette Flertal hørte blandt andre Klaus Berntsen, Anders Nielsen, Landstingsmand Madsen-Mygdal, Jørgen Pedersen og det ærede Medlem Hr. Pinstrup, altsaa nogle af Venstres mest kendte og fremragende Tillidsmænd var i 1908 Tilhængere af en Værneskat. Det var den Gang. Det var den Gang, da Venstre endnu var et Fremskridtsparti. Det var den Gang, da Venstre endnu ikke laa langt bag ud for sig selv, saaledes som det senere er blevet Tilfældet. Det var den Gang, Partiet Venstre endnu havde Initiativ, da det endnu havde Villie og Ungdomsenergi til at udrette noget, til at søge dybtgaaende Reformere paa det ene og det andet Omraade gennemført. Nu er de Tider længst forbi, det staar mig ganske klart. Men det bør ikke affholde andre fra at rejse de Krav, som Venstre selv den Gang rejste og fandt retfærdige og rimelige. Og jeg kan ikke se rettere, end at de Grunde, som den Gang kunde tale for, at man rejste dette Spørgsmaal og ønskede en Værneskat gennemført, er langt, langt stærkere nu, bl. a. af den Grund, at Værnepligten nu er langt mere indskrænket end paa det daværende Tidspunkt.

Man vil maaske henvise til, at en Værneskat vil være en ny Skat, og at vi har Skatter nok i Øjeblikket, vi skal ikke have nye Skatter. Jeg vil dertil svare, at det drejer sig i Virkeligheden ikke om en ny Skat, men om Ophævelse af en Skattefrihed, om Ophævelse af et Privilegium. Værnepligten er en Skat in natura, en Skat in persona, til Statsformaal, og Værneskatten danner et naturligt Supplement til den personlige Værnepligt. Begge Dele er Byrder i Forhold til Staten, den ene af personlig Art, den anden af økonomisk Art. Der er altsaa ikke Tale om at paalægge en ny Skat, men kun om at ophæve en Ulighed, som bestaar, fordi den personlige Værnepligt kun er udstrakt til en meget begrænset Kreds af den tjenstduelige Del af Befolkningen.

Man vil heller ikke kunne henvise til, at kun et Faatal af fremmede Lande har en Værneskat. Thi Forholdet er det, at i Øjeblikkets Europa er den almindelige Værnepligt blevet gennemført mere systematisk end nogen Sinde tidligere. I de tidligere krigsførende Lande skraber man jo Bunden for alt, hvad der overhovedet kan bruges under en Krig; og hvad der ikke kan bruges til direkte Militærtjeneste, til Krigstjeneste, den Del af Befolkningen paalægges man ny

Værnepligt i den ene eller den anden Form. til Støtte for Staten under en krigerisk Situation. Det er derfor ikke saa underligt, at Værneskatten i Øjeblikket kun forefindes i et ringe Antal Lande i Europa. Men den findes, og den findes i Lande, hvor Forholdene i mangt og meget er analoge med Forholdene her i Landet. Den findes bl. a. i Svejts og har været opretholdt i Svejts lige siden 1878. Og Begrundelsen for Værneskatten i Svejts er den samme som den, der laa til Grund for Hr. J. C. Christensens Udkast i sin Tid og Flertallets Indstilling i Militærkommissionens Betænkning af 1908, og for det Lovforslag, jeg har tilladt mig at fremsætte her i Tinget, nemlig at naar man indskrænker Værnepligten ved at kassere eller ved ikke at lade gøre Militærtjeneste et stort Antal brugeligt Mandskab, er det en Retfærdighedshandling, at de, der slipper fri, kommer til at svare en Kompensation for den Fritagelse, der ydes dem.

Selve Værneskattens Princip er i høj Grad et demokratisk Princip, for Værneskatten blev, saa vidt jeg ved, første Gang indført allerede i 1793 af den franske Republik under den franske Revolution netop som Kompensation for den almindelige Værnepligt, som Revolutionen indførte. Den blev opretholdt under Napoleon, og den har gentagende været gennemført i Frankrig, naar Forholdene der var saaledes, at Værnepligten de facto ikke fik det Omfang, den i og for sig principielt skulde have efter Loven. Derfor var den indført i Frankrig fra 1889 til langt ind i det 20de Aarhundrede. Ogsaa en Overgang under Krigen indførte man i Frankrig en Værneskat for det Mandskab, som ikke blev sendt til Fronten. Forholdet under Krigen var det, at alt, hvad der paa nogen Maade kunde bære et Gevær, blev sendt til Fronten, og de, der søgte at holde sig i Skjul og knibe ud, blev stillet i Gabestokken af den offentlige Mening. Var der ikke andre, der var i Stand til at purre dem ud, var der i alt Fald en Kategori af deres Medborgere, som nok skulde sørge for, at de kom ud, og det var de franske Kvinder. Efter at Frankrig har gennemført sin nye Hærordning, er Værneskatten bortfaldet, af den selvfølgelig Grund, at der neppe findes noget andet Land i Europa, hvor Værnepligten er sat i System i et saadant Omfang som efter de nyeste franske Hærlove: alt det Mandskab, uden Klasseforskel, som ikke kan bruges til Krigstjeneste paa en eller anden Maade, skal efter de nye franske Hærlove gøre tvungen civil Værnepligt under Krig.

Der vil altsaa ikke med Rette kunne